

Kontrollutvalsrolla

Kontrollutvalgsdagane, Loen 23.-24. januar

27. januar 2024

1

Kontrollutvalgets rolle - en av flere roller i den kommunal egenkontrollen

Kilde: Trondhjemsavisa Kontrollutvalget i Trondheim, 25.11 2020

- ✓ kontrollutvalg
- ✓ ordfører og kommunestyret
- ✓ kommunedirektør
- ✓ revisjon
- ✓ sekretariatet

⋮

2

2

fkt

Kontrollutvalget - historien

- ✓ Desisjonsutvalget var forløperen til kontrollutvalget
- ✓ **Kontrollutvalget** kom inn i kommuneloven av **1992**
- ✓ Desisjonsutvalget: ga uttalelse om hvorvidt regnskapet skulle godkjennes, basert på revisors bemerkninger

.....

3

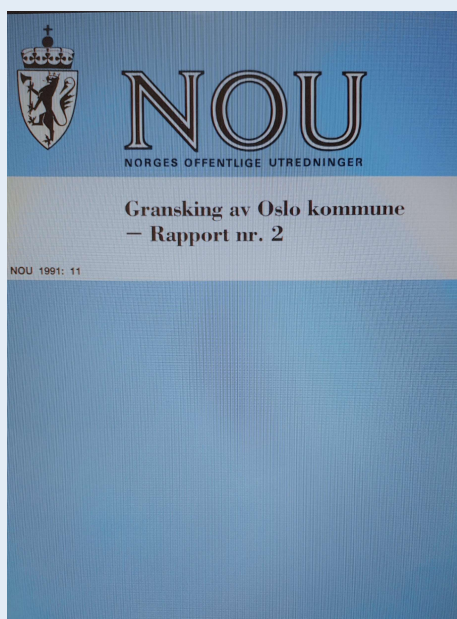
3

Statens granskingsutvalg

NOU 1990: 26 Gransking av Oslo kommune rapport nr 1

NOU 1991: 11 Gransking av Oslo kommune rapport nr 2

NOU 1993: 5 Gransking av Oslo kommune rapport nr 3

4

fkt

Konklusjon: «Institusjonell svikt i Oslo kommune»

- *Desisjonsutvalgets reglement var pasifiserende*
- *Revisjonen var medansvarlig for manglende internkontroll*
- *Bystyret forstod ikke sitt ansvar for kontroll og tilsyn*

⋮

5

Erling Folkvord:

På 80- og 90-tallet hadde vi mye av det jeg kaller tjenestemannskorrupsjon.

Nå opplever vi direkte politikerstyrt korrupsjon. Folkevalgte politikere bruker sine stillinger for å tilgodese personer eller aktører i næringslivet.

6

6

fkt

Valg av kontrollutvalg – høyt prioritert - etterhvert

- 1) Formannskap
- 2) Ordfører og varaordfører
- 3) Kontrollutvalg
- 4) Andre folkevalgte kommunale organer

...

7

7

fkt

Uavhengighet – «utelukket fra valg er»

- ✓ ordfører og varaordfører, medlemmer og varamedlemmer av formannskap
- ✓ medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet
- ✓ medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité
- ✓ ansatte i kommunen
- ✓ personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- ✓ personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap

...

8

8

Organisering av egenkontrollen

9

9

fkl

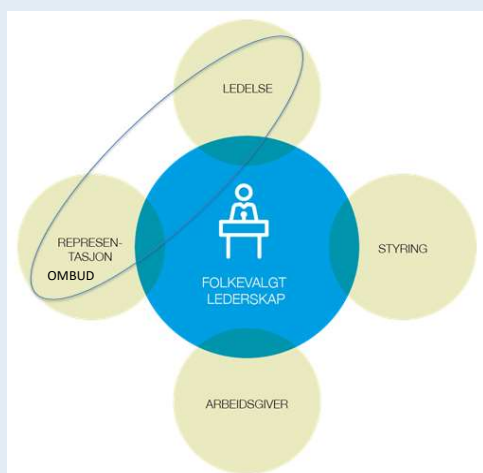
Aktørene i egenkontrollen har alle sine roller, sitt ansvar og sin myndighet

10

10

Kommunestyrets overordnede ansvar for den kommunale egenkontrollen

Rollene som kommunestyrerepresentant

Kilde: KS

- ✓ Ombudsrollen/representasjon
- ✓ Arbeidsgiverrollen
- ✓ Lederrollen/utvikling
- ✓ **Styringsrolle** knyttet til oppfølging og kontroll

fkt

Kommunestyret bestemmer kursen

Utflukt på FKTs fagkonferanse i Kristiansand i 2019

- ✓ Det er kommunestyret som har det overordnede kontrollansvaret for kommunens virksomhet.

⋮

13

13

fkt

Kontrollutvalget utfører den løpende kontrollen på vegne av kommunestyret

⋮

14

14

fkt

Kontrollutvalgets skal «påse» (plikt/«faste oppdrag»)

- ✓ at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning (regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll)
- ✓ at revisjonsmerknader blir fulgt opp
- ✓ at det blir ført kontroll med at økonomiforvaltningen skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak

...

15

15

fkt

- ✓ at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- ✓ at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner, regnskapsrevisjon og eierskapskontroller blir fulgt opp.

...

16

16

fkt

Kontrollutvalget skal også

- ✓ avgi uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen
- ✓ utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- ✓ rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

⋮

17

17

fkt

Samordning med statsforvalteren

- ✓ Det skal være samordning og samhandling mellom statsforvalteren og kontrollutvalgets sekretariat – det er en plikt som ligger hos statsforvalteren.
- ✓ Statsforvalterens planer om tilsyn skal i prinsippet vike hvis kontrollutvalget har gjennomført eller har planer om å gjennomføre en forvaltningsrevisjon på samme område.
- ✓ Det er dessverre slik at samordningen ikke fungerer optimalt i alle fylker.

⋮

18

18

fkt

Kontrollutvalget kan

i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid

men

ofte kan det være lurt å vente, f.eks. med saker som

- ✓ er under etterforskning hos politiet eller hos domstolene
- ✓ statsforvalteren behandler (klagesaker, tilsyn etc.)

...

19

19

fkt

Kontrollutvalget skal **ikke**

- ✓ overprøve politiske vedtak og prioriteringer
- ✓ være et klageorgan for forvaltningssaker

...

20

20

fkt

Personvernombudets logo

Kontrollutvalget har en generell informasjons-, innsyns-, og undersøkelsesrett, uten hensyn til om opplysningene er taushetspliktbelagte.

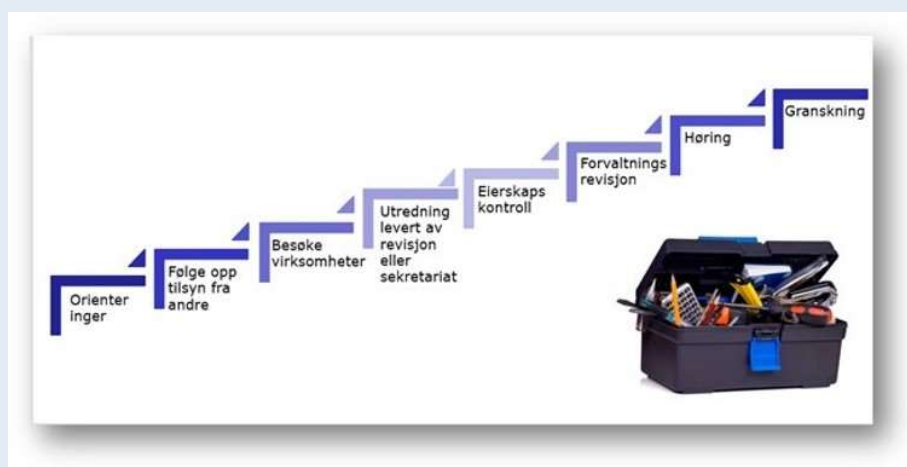
...

21

21

fkt

Kontrollutvalgets handlingstrapp

...

22

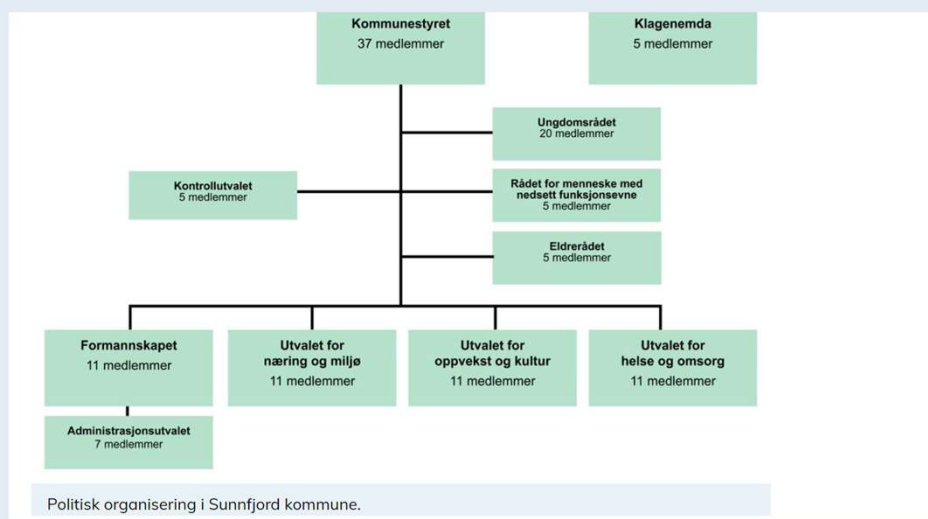
22

fkl

Kontrollutvalgets rolle må synliggjøres

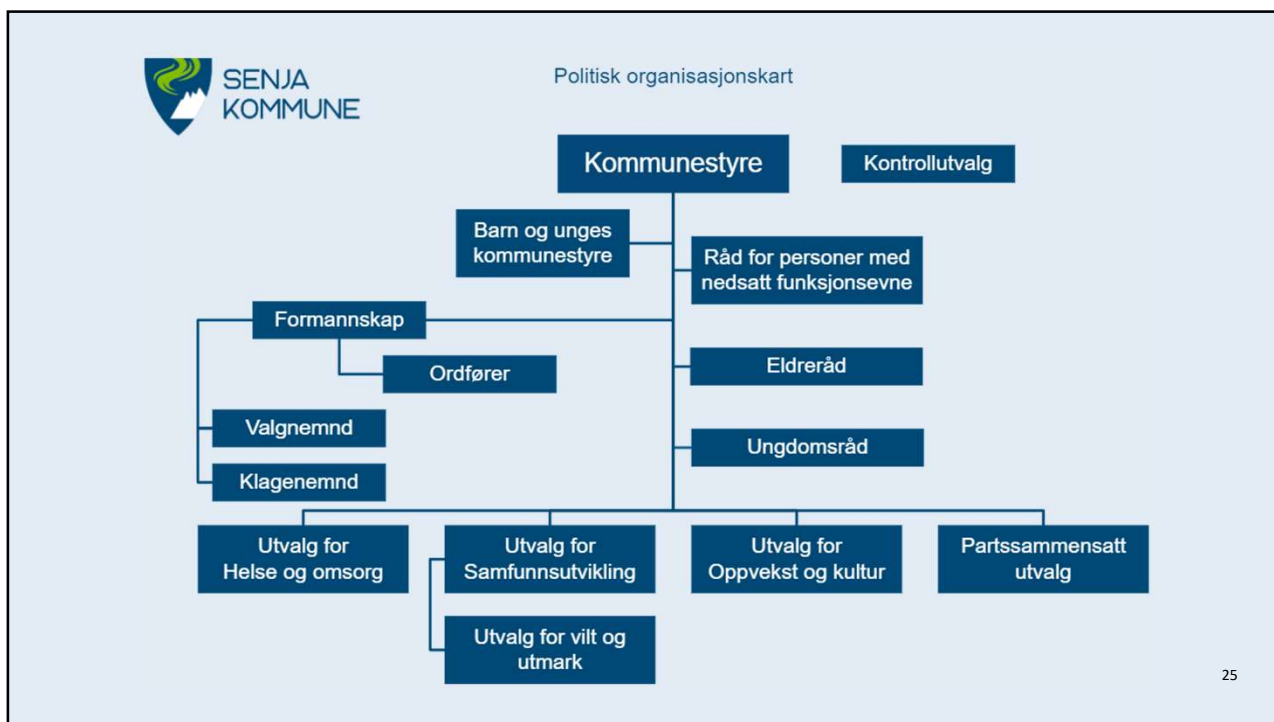
23

23

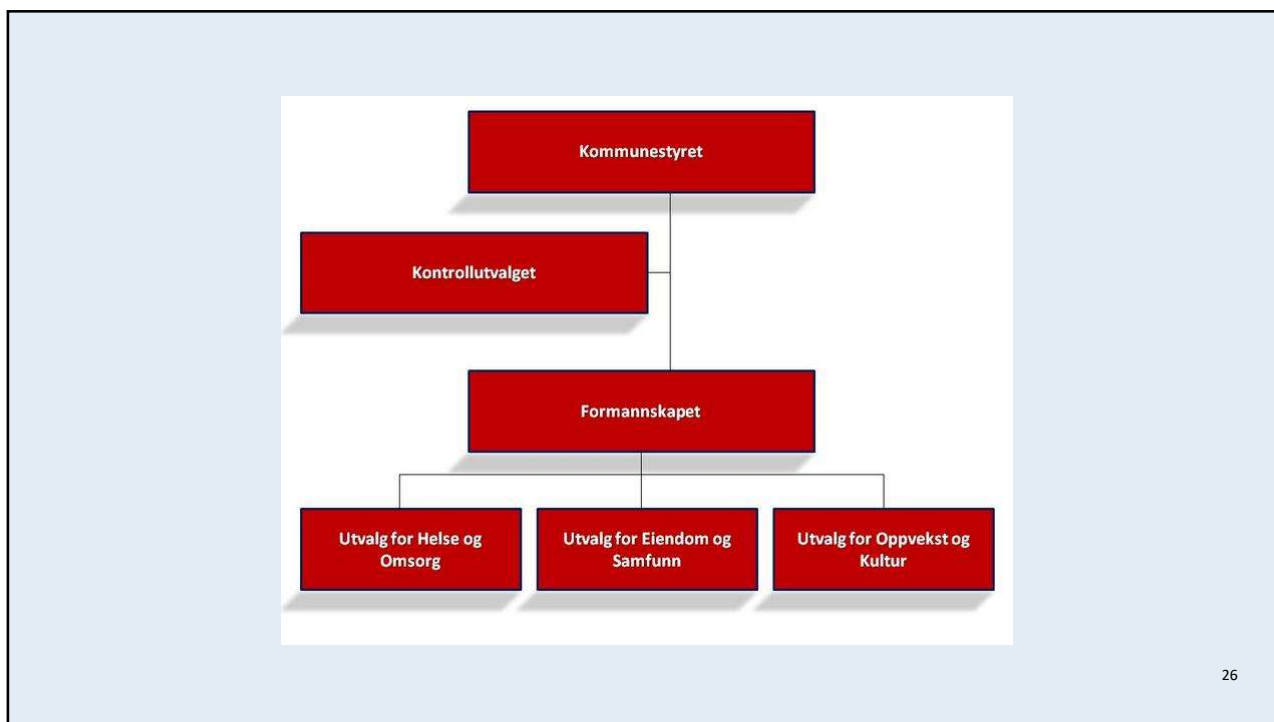

24

24

25

26

fkt

Det hører til rollen å kommunisere:

Kontrollutvalget bør drøfte hvordan utvalget vil synliggjøre og kommunisere sin rolle og mandat for de andre aktørene

27

27

fkt

Samspillet med de andre aktørene

Kilde: Trondhjemsavisa Kontrollutvalget i Trondheim, 25.11 2020

- ✓ kommunedirektør
- ✓ revisjon
- ✓ sekretariatet
- ✓ ordfører og kommunestyret

28

28

fkt

Samspeilet med kommunestyret

må bygge på:

- ✓ åpenhet
- ✓ dialog
- ✓ tillit
- ✓ gjensidig informasjon
- ✓ **rolleforståelse**

...

29

29

fkt

Samspill med kommunestyret i praksis

- ✓ ordfører møter på kontrollutvalgsmøtene
- ✓ kommunestyret/ordfører gir kontrollutvalget god anledning til å informere om saker
- ✓ sakene settes opp tidlig i møtet
- ✓ kommunestyret viser interesse for arbeidet til utvalget ved å ta ordet til saken
- ✓ kommunestyret bruker kontrollutvalget når en ønsker å få kontrollert en sak

...

30

30

fkt

- ✓ kontrollutvalget sørger for god informasjon om arbeidet
utvalget gjør generelt, og om enkeltsaker
- ✓ kontrollutvalgsmedlemmet som sitter i kommunestyret bidrar til
den gode og uformelle dialogen
- ✓ kontrollutvalgsleder møter i kommunestyret og informerer om
saker som skal opp
- ✓ kontrollutvalgsmedlemmene driver ikke med partipolitikk i utvalget

⋮

31

31

fkt

Samspeillet med kommunedirektøren

«En viktig forutsetning for god samhandling mellom administrasjonen og kontrollutvalget er gjensidig respekt og tillit, gjensidig forståelse for hverandres ståsted og oppgave, fokus på faglighet og felles målsetting (bedre tjenester for innbyggerne) i fremføringen av saker og i dialogen.»
(Kommunedirektør)

Kilde: Kontrollutvalgsboka

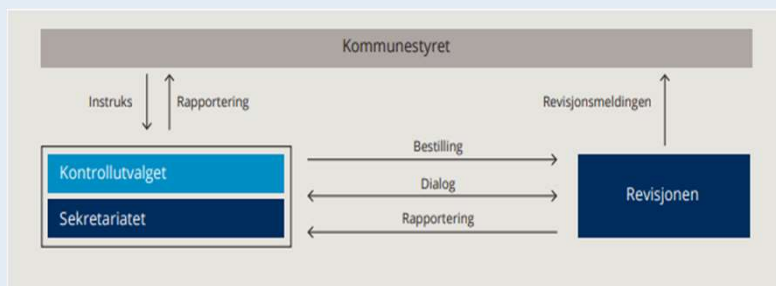
⋮

32

32

f x t

Samspeillet med revisjonen

...

33

33

f x t

Samspeillet med sekretariatet

- ✓ Sekretariatet er kontrollutvalgets viktigste hjelper og støttespiller
- ✓ Dialogen mellom sekretariatet og kontrollutvalget må være god
- ✓ Samtaler i forkant av møtene

...

34

34

fkl

**Takk for
oppmerksomheten**

...

35